

NAPI HIREK.

A budai csonka-torony.

Írók, tudósok, gondolkodók, meg politikusok Európa válságáról irnak-beszélnék, a jövő háborujától féltik kulturánk sorsát... és a hadiszergyarak robajló munkája, gépzörgése közben halkán, de csirázó erővel megmozdul a szellem. Bár hivatalos népszövetségi keretek közt, de mégis — Európa nagy szellemei szólaltak meg Budapesten: a lényeket felismerő gondolkodók, költők, írók és tudósok, mint a szellemi együttműködés küldöttei és megszállottjai a humanista szellem védelmében.

Beszédek hangzottak el a technika és a testi erő tulzott térhódításával szemben a humanizmus megújhodása érdekében és valóban a lelki átalakulás menthetné meg csak Európát új világháborútól és a kultura összeomlásának veszedelmétől. *Valéry Paul* a vendég udvariasságával hangoztatta, hogy a magyarság hozzájárult az egyetemes kultura gyarapításához és az olasz *Ojetti Ugo* Magyarország reneszánsz-kapcsolataira hívta fel a figyelmet.

Mig lenn, Pesten, a tudományok akadémiájának termében emlegetik, hogy Magyarországon is tért hódított a humanista szellem, addig fenn, Budán, a Várban, szerényen és hallgatagon áll ennek szimboluma a történelmi hangulatu Iskola-téren: a Csonka-torony. Mindenkinek, aki a humanizmus rajongója, ide kellene most elzarándokolnia és a szellemi együttműködés küldötteit elvezetnie ehhez a jelképes műemlékhez, amely *Corvin Mátyás*, a magyar reneszánsz-király budai egyetemének egyetlen megmaradt része. A XV. századbéli torony mögött állott ugyanis egykoron a domonkosrendi szerzetesek *Szent Mihálykolostora* és benne tanított *Mátyás király* egyeteme.

Szimbolum ez a csonka-torony, jelképe annak, a kornak, amikor *Corvin Mátyás* budai udvarába hívta az olasz tudósokat, írókat, művészeket és udvari költőjévé fogadta *Csezmiczei Jánost*, akit Magyarországon is csak *Janus Pannonius* néven ismeretek, mert latinul írta humanista verseit. *Janus Pannonius* latin versgyűjteményét kellene odaajándékozni utraivalóul humanista látogatóinknak, hogy ne csak udvarias szólam legyen, amit rólunk mondanak, hanem tudják-lássák: volt egy magyar költő, aki *Ferrarában* és *Páduában* tanulta *Guarino* mestertől a humanista tanokat és latinul írta ebben a szellemen halhatatlan költeményeit...

A szellemi együttműködés küldöttei befejezték tanácskozásukat, szétszélednek a világban, de ahogyan így együtt voltak a Csonka-torony városában, úgy tűnt fel lelkes csoportjuk, mint Európa szellemi kisebbsége, mint a világháboru vértengerén uszó hajótöröttek, akik lelki szomszúsággal, lelki szemekkel lesik-várják a szent galambot, mely csőrében hozza a béke olajágát...

Tamás Ernő.